

GLAZBENI DOGAĐAJI

1. EPTA MEĐUNARODNO PIJANISTIČKO NATJECANJE ZAGREB, OSIJEK - HRVATSKA

Značajan događaj za hrvatsku glazbenu kulturu, a osobito za pijanizam, zbilo se ove godine u hrvatskim gradovima Osijeku i Zagrebu: održano je *Prvo EPTA-ino međunarodno pijanističko natjecanje*. EPTA (*European Piano Teachers Association*) utemeljena je prije dvadeset godina, a *Hrvatska EPTA* (koja je već 10 godina jedna od 38 zemalja članica te udruge) na čelu sa svojim predsjednikom prof. Vladimirom **Krpanom** (red. profesor i pročelnik Odsjeka za klavir na *Muzičkoj akademiji* u Zagrebu, kao i na *Accademia Strumentale Campana*; *Accademia per i pianisti* u Napulju), donijela je Hrvatskoj, uz već postojeća međunarodna natjecanja "*Vaclav Huml*" (violinističko), "*Antonio Janigro*" (violončelističko) i "*Lovro pl. Matačić*" (dirigentsko) i pijanističko natjecanje.

Prije dvije godine u hrvatskom gradu Dubrovniku na EPTA-inom Kongresu (koji se svake godine održava u drugoj državi članici) hrvatski ogranak EPTA-e predložio je osnivanje i održavanje natjecanja, koje je Generalno vijeće EPTA-e prihvatilo, te je njegova uspješna realizacija u tako kratkom vremenu, po riječima utemeljiteljice i potpredsjednice EPTA-e te počasne predsjednice 1. EPTA-inog natjecanja Carole **Grindeae**, "krunski događaj od kada je EPTA osnovana"!

Gradovi Osijek i Zagreb ugostili su natjecatelje od 6 do 32 godine starosti. U Osijeku na Festivalu (nenatjecateljskog karaktera) sudjelovala su djeca do 10 godina starosti, te natjecatelji - učenici do 18. godine, u dvije kategorije. Ocjenjivački sud činili su Alberto **Porthugeis** (Velika Britanija), Phillip **Fawk** (Velika Britanija), Constantin **Ionescu-Vovu** (Rumunjska), Tori **Stodle** (Norveška), Martino **Tirimo** (Cipar), te Ljerka **Čavić-Tomčik** i Damir **Sekošan** (Hrvatska).

S obzirom na činjenicu da se na svijetu održava oko 400 važnijih pijanističkih natjecanja, odaziv 83-ojice od 105 prijavljenih kandidata znači da je natjecatelje privuklo ono što natjecanje i čini interesantnim: nagrade, koncerti, članovi prosudbenog povjerenstva i sâm program natjecanja.

U Zagrebu je nastupilo 37 natjecatelja iz 13 europskih zemalja i Japana. Predsjednik *Europskog vijeća EPTA-e* bio je i predsjednik prosudbenog povjerenstva prof. Malcolm **Troup** (Velika Britanija), te članovi Diane **Andersen** (Belgija), Jean-François **Antonioli** (Švicarska), Sulamita **Aronovsky** (Velika Britanija), Sebastian **Benda** (Austrija), Valentin **Gheorghiu** (Rumunjska), Claude **Helfer** (Francuska), Karl-Heinz **Kämmerling** (Njemačka), Viktor **Merzhanov** (Rusija), Dubravka **Tomšič** (Slovenija), te Đorđe **Stanetti** (Hrvatska) koji je zamijenio iznenada preminulog značajnoga hrvatskog pijanista i pedagoga prof. Juricu **Muraia**.

Program natjecanja, koji je osmislila Katarina **Krpan** (asistent na *Muzičkoj akademiji* u Zagrebu) osobito su pohvalili od članovi prosudbenog povjerenstva, a i sami natjecatelji, budući da je, u odnosu na druga natjecanja, specifičan; prvu etapu činio je recital po slobodnom izboru kandidata, u trajanju od 45 minuta (obično je precizno zadan petnaestominutni program). Taj recital omogućuje kandidatima iskazati svoj vlastiti umjetnički izraz. U drugu etapu ušlo je dvanaest kandidata koji su uz recital od 60 minuta izvodili klavirski kvintet sa *Zagrebačkim kvartetom*, te

je tako ocjenjivano i komorno muziciranje. *Simfonijski orkestar Hrvatske radio-televizije* uz dirigenta Pavla **Dešpalja** pratio je klavirske koncerte šestorice finalista.

Prosudbeno povjerenstvo je osim standardnih parametara bilo obvezan ocjenjivati umjetnički dojam izvedbe i osobnost natjecatelja. (Prof. Vladimir Krpan je istakao da je bitnije što natjecatelj može, a ne što mora, te da takav način ocjenjivanja ne blokira i otkriva potencijale.)

Pobjednik natjecanja je dvadesetgodišnji bjeloruski pijanist Konstantin **Krasnitsky**, koji je ujedno i dobitnik nagrade nazočne publike. Frederico **Gianello** (Italija) dobitnik je druge, Daria **Petrova** (Rusija) treće i Ragna **Schirmer** (Njemačka) četvrte nagrade. Peto i šesto mjesto zauzeli su japanski pijanisti Nobuhito **Nakai** i Naoya **Seino**. Posebnu *Nagradu klavirske kuće "Heferer"* iz Zagreba primila je Francis **Grace** (Velika Britanija), a hrvatsku predstavnicu Nadu **Majnarić** nagradilo je *Hrvatsko društvo skladatelja* za izvedbu zadane skladbe hrvatskog skladatelja Borisa Papandopula.

Predsjednik prosudbenog povjerenstva Malcolm Troup pohvalio je organizatore za ostvarenje natjecanja na tako visokoj razini i dodao: "Otvoreno je novo poglavlje u povijesti EPTA-a pred novim tisućljećem. U isto vrijeme dali ste nam poticajni primjer što EPTA može učiniti kad usmjeri snagu k instinskoj europskoj duhovnoj ljestvici i mjerilima."

Prof. Viktor Merzhanov koji je kao član žirija sudjelovao na pedesetak svjetskih natjecanja, istaknuo je da su kandidati u II. etapi svirali na razini natjecanja "*Čajkovski*" u Moskvi! Prof. J. F. Antonioli usporedio je EPTA-ino natjecanje sa genevskim i istaknuo prednosti zagrebačkog. Prof. Diane Andersen očekuje dobru budućnost drugog EPTA-inog natjecanja (koje će se za četiri godine ponovno održati u Zagrebu), s obzirom na izniman uspjeh I. natjecanja.

Hrvatska se u Zagrebu predstavila sa 12 pijanista, koji su većim dijelom bili i najmlađi kandidati. Članovi prosudbenog povjerenstva pohvalno su se izrazili o hrvatskim natjecateljima, budući da ih je čak četvero (Lana **Genc**, Martina **Filjak**, Srđan **Čaldarović** i Mia **Elezović**) ušlo u II. etapu, te je za očekivati da će na idućem natjecanju Hrvatska imati i finaliste.

Predsjednik EPTA-e Hrvatske prof. Vladimir Krpan i njegovi suradnici ističu kako je ovo natjecanje značilo veliku odgovornost, ali i čast, te osobito kulturološko i pedagoško značenje za Hrvatsku.

Uz tek osnovano i održano pijanističko natjecanje, Hrvatska se ističe kao jedna od aktivnijih članica EPTA-e, budući da već sedmi put u Dubrovniku održava EPTA-inu ljetnu pijanističku školu, te svake godine predstavlja značajne nacionalne škole. Ovoga su ljeta predavači francuski pedagozi Claude Helffer, J. F. Antonioli, Roger **Muraro** i Désiré **N'kaoua**, a za ljetno 2000. godine predviđena je njemačka pijanistička škola, te se očekuje dolazak prof. K.-H. Kämmerlinga u Dubrovnik.

Na Okruglom stolu na zagrebačkoj *Muzičkoj akademiji* sažimajući rezultate natjecanja prof. Krpan je rekao: "Želja nam je da se natjecanje nastavi i održi, a uvidjeli smo da je hrvatski pijanizam respektabilan sudionik i da postaje prepoznat, s obzirom da to, zbog tradicijskih ili političkih uzroka, do sada nije bio." Tu je njegovu izjavu sažela i mlada zagrebačka pijanistica, polufinalistica EPTA-inog natjecanja i studentica prof. Krpana, Martina Filjak, rekavši: "Činjenica da smo održali ovo natjecanje u Zagrebu zapravo znači da imamo dovoljno povjerenja u hrvatsku školu, tj. hrvatsku *Muzičku akademiju* i da naši kandidati mogu parirati svjetskim."

Eva Kirchmayer Bilić